

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätösvallan siirtäminen esi- ja perusopetuksen keskeyttämisen osalta

VD/837/00.01.02.04/2024

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 3. kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä, loma-ajoista lukiossa ja sekä esiopetuksen työpäivistä. Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 6. kohdan mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää muistakin kuin edellä mainitussa pykälässä olevista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville lain 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta oppivelvollisuuslain pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin. Lain 26 a §:n mukaan lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetukseen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Perusopetusasetuksen 3 §:n mukaan esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia lukuvuodessa.

Vantaalla suomenkielistä esiopetusta järjestää varhaiskasvatuksen palvelualue. Ruotsinkielinen palvelualue huolehtii ruotsinkielisestä esiopetuksesta. Perusopetusta järjestävät perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielinen palvelualue.

Varautuminen lakkotilanteisiin

Työtaistelutilanteissa työnantaja ei voi ennalta varmistua siitä, että lakon alkaessa paikalla on riittävä määrä henkilöstöä opetuksen järjestämiseksi turvallisesti. Työnantajalle annettavissa lakkoilmoituksissa ei ilmene henkilötasolla työtaistelupiiriin kuuluvat. Lakon aikaisen opetuksen järjestämiseen liittyy riskejä, mm. fyysiseen ja psyykkiseen turvallisuuteen liittyvät riskit, opetussuunnitelman toteutumattomuus, opetuksen tuen tarpeiden toteutumattomuus, terveydellistä huomiota vaativien oppilaiden opetuksen ja tuen järjestämisen haasteet, valvontavelvollisuuksien toteutumattomuus ja vaikutukset muiden tukipalvelujen toteutumiseen.

Koulutuksen järjestäjällä ei ole tietoa mahdolliseen lakkoon osallistuvista, eikä siten mahdollisuutta arvioida esiopetuksen toimipisteissä ja kouluissa lakkopäivinä työtehtäviään hoitavien henkilöiden määrää ennalta.

Esi- ja perusopetuksen toteuttaminen ilman riittävää opetushenkilöstöä vaarantaa merkittävästi perusopetuslain 29 §:n mukaisen oppilaan oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön. Ilman riittävää, virkavastuussa olevaa opetushenkilöstöä opetusta ei voida toteuttaa opetussuunnitelman mukaisesti, opetuksen tuen tarpeita ei voida huomioida eikä kouluilla työskentelevä henkilökunta pysty lakkopäivien aikana huolehtimaan myöskään terveydellistä huomiota vaativien oppilaiden koulupäivien järjestelyistä.

Esi- ja perusopetuksessa koulutyö voidaan joutua keskeyttämään erityisen pakottavasta syystä. Koulutyön keskeyttäminen rajaa oppilaan oikeutta opetukseen ja on siten viimesijainen vaihtoehto tilanteessa, jossa koulutyötä ei voi pakottavasta syystä jatkaa. Päätöksen oppilaiden koulutyön keskeyttämisestä

tekee opetuksen järjestäjä. Normaaliin koulutyöhön tulee palata heti kun pakottava syy poistuu. Lakkopäivien aikana koulutyön keskeyttämiseen johtava pakottava syy on oppilasturvallisuuden merkittävä vaarantuminen. Mikäli opetuksen järjestäjä tekee päätöksen koulutyön keskeyttämisestä, tulee harkittavaksi myös se, vaarantaako keskeyttäminen opetussuunnitelman mukaisten lukuvuoteen sidottujen tavoitteiden saavuttamisen oppilaiden opetuksessa. Opetuksen keskeyttämisestä päätettäessä arvioidaan tarve järjestää korvaavaa toimintaa opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toiminnan järjestämiseen liittyvän päätöksenteon sujuvuuden vuoksi on tarkoituksenmukaista siirtää päätösvalta esi- ja perusopetuksen keskeyttämisestä lautakunnalta apulaiskaupunginjohtajalle äkillisissä työtaistelu- tai lakkotilanteissa. Päätösvalta esitetään siirrettäväksi kuluvan lukuvuoden 2023–2024 ja sitä seuraavan lukuvuoden 2024–2025 ajaksi. Tämän jälkeen asiasta voidaan tarvittaessa päättää aina lukuvuoden työ- ja loma-ajoista vuosittain päätettäessä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 13.2.2024 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään siirtää päätösvalta esi- ja perusopetuksen keskeyttämisestä äkillisissä työtaistelu- ja lakkotilanteissa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajalle 31.5.2025 asti.

Käsittely:

Käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystä seuraavasti:

”Esi- ja perusopetuksen äkillisestä keskeyttämisestä työtaistelu- ja lakkotilanteissa tiedotetaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäseniä.”

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan muutettu esitys.

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, 040 620 5080, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi